

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W KONINIE
ДЕРЖАВНА ВИЩА ПРОФЕСІЙНА ШКОЛА В КОНІНІ
UNIwersytet Narodowy w Użhorodzie
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
CHERSOŃSKI WYDZIAŁ ODESKIEGO UNIwersytetu Spraw Wewnętrznych
ХЕРСОНСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

**ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI –
STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY
TOM X: EFEKTY UCZESTNICTWA W ROZWOJU
NAUK I EDUKACJI NA ODLEGŁOŚĆ**

**Pod redakcją:
Jan Grzesiak, Ivan Zymomyra, Vasyl Ilnytskyj**

**РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ:
РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ
ТОМ X: ЕФЕКТИ УЧАСТІ
В РОЗВИТКУ НАУКИ ТА ОСВІТИ НА ВІДСТАНІ**

**За редакцією:
Ян Гжесяк, Іван Зимомря, Василь Ільницький**

Konin – Użhorod – Chersoń
2021

Конін – Ужгород – Херсон
2021

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
Р 64

Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том X: Ефекти участі в розвитку науки та освіти на відстані / [Ред.: Я.Гжесяк, І.Зимомря, В.Ільницький]. Конін – Ужгород – Херсон: Посвіт, 2021. 350 с.

Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemy, perspektywy. Tom X: Efekty uczestnictwa w rozwoju nauk i edukacji na odległość / [Red.: J.Grzesiak, I.Zymomrya, W.Ilnytskyj]. Konin – Użhorod – Chersoń: Poswit, 2021. 350 s.

ISBN 978-617-8003-18-0

Видання містить матеріали, що лягли в основу доповідей X-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, суспільних та природничих наук, туризму, фізичного виховання та реабілітації. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Kolegium redakcyjne:

dr hab., prof. **J.Grzesiak**; dr hab., prof. **I.Zymomrya**; dr hab., prof. **M.Zymomrya**; **V.Boichuk**; dr hab., prof. **V.Halunko** (executive editor); dr **P.Davydov**; dr hab., prof. **W.Ilnytskyj**; dr hab., prof. **J.Kuzmenko**; dr hab., prof. **O.Dobrowolska**; dr hab., prof. **T.Mishenina**; dr hab., prof. **O.Newmerżycka**; dr hab., prof. **A.Peczarskyj**; dr hab., prof. **V.Tyshchenko**; dr **Hanna Wojciechowska**; dr **R.Żółtani**; dr **O.Zymomrya**; dr **M.Pahuta**.

Redakcyjna kolegia:

д-р габ., проф. **Я.Гжесяк**; доктор філологічних наук, проф. **І.Зимомря**; доктор філологічних наук, проф. **М.Зимомря**; **Бойчук**; доктор юридичних наук, проф. **В.Галуцько** (відповідальний секретар); кандидат філософських наук, доцент **П.Давидов**; доктор історичних наук, проф. **В.Ільницький**; доктор педагогічних наук, проф. **Ю.Кузьменко**; доктор філологічних наук, проф. **О.Добровольська**; доктор педагогічних наук, проф. **Т.Мішеніна**; доктор педагогічних наук, проф. **О.Невмержицька**; доктор філологічних наук, проф. **А.Печарський**; д-р **Ганна Войтєховська**; кандидат філологічних наук, доц. **Р.Жовтані**; кандидат філологічних наук, доц. **О.Зимомря**; кандидат педагогічних наук, доц. **М.Пагута**.

Recenzenci:

dr hab., prof. Zenon Jasiński

dr hab., prof. Ihor Dobriański

Рецензенти:

д-р габ., проф. Зенон Ясіньскі

д-р педагогічних наук, проф. Ігор Добрянський

ISBN 978-617-8003-18-0

© Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький, 2021
© Посвіт, 2021

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ НАУКИ. МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Бойчук А. До питання естрадно-фольклорних композицій в українському мас-медійному просторі сьогодення.....	10
Бондарчук Н., Храмов І. Street dance як вид сучасної танцювальної культури.....	12
Borangulova A., Dushniy A. Essays on the history of bayan art formation in Kazakhstan.....	13
Бурман К., Екман М. Старовинна виконавська традиція «Добре темперованого клавіру» Й.С.Баха у клавесинній інтерпретації Ванди Ландовської.....	16
Вовк Л., Ільницька Н. Нове документальне свідчення до повсякдення колгоспників Західноукраїнського регіону (1949 р.)	18
Герасименко М. Курс Молдови на Євроінтеграцію: проблеми та перспективи.....	24
Гриник Л. Побут українських повстанців на Прикарпатті (за матеріалами справи Демида)	26
Зимомря М., Зимомря О. Духовні запити регіонального образотворчого мистецтва.....	29
Зимомря М., Зимомря І., Зимомря М. Непроминальні чесноти. Слово про Олену Юрош.....	31
Іванова Л. Історичні наративи М. Максимовича та його роль у формуванні української історіографії XIX ст.	36
Ільницький В., Кантор Н. Нове документальне свідчення про повсякденне життя депортованих західноукраїнців (1946–1948)	39
Ільницький В., Нечепуренко А. Керівний склад військової референтури Дрогобицького окружного проводу ОУН (1945–1949)	42
Kazhenova G., Dobrovolskiy L. Integration of traditional hypotheses about the origin of the Scythians.....	45
Косилова О., Путря Н., Буравльова Т., Лобаченко Т., Зіноватна Л. Сучасні підходи до створення навчальної літератури для здобувачів освіти мистецьких закладів.....	46
Кравченко В. Декілька штрихів до технічного розвитку баяніста-акордеоніста.....	48
Кривошина Б. Жінка в стрілецьких формуваннях в роки Першої світової війни.....	50
Кундис Р. Львівська баянно-акордеонна школа: особливості типології.....	54
Ніколаєва Т., Баранова А., Ніколаєва Т. Вдосконалення методик початкової підготовки студентів спеціальності «Дизайн»	56
Плющик О. Історія особистості: правда чи вимисел.....	60

Жовтані Р. Маркери критичного осмислення особливостей розвитку німецькомовної літератури вигнання.....	214
Загорулько О. Образність фразеологічних одиниць семантичної групи «страх» в українській, англійській та німецькій мовах.....	217
Зимомря М., Зимомря І., Розлуцький І. Крізь призму змагань: слово про Ростислава Радишевського.....	219
Kalinichenko T. Snapshots of the foreign press: a study of news translation from English to French in «Courier international».....	221
Кірсєва М. Символіка імені у збірці оповідань «Діти Чорнобиля» Євгена Гуцала.....	222
Князь Г. «Мінотавріана» ХХІ століття: осучаснене минуле чи трансформація теперішнього (на матеріалі роману С.Шеррілла «Мінотавр вийшов покурити»).....	225
Козій О. Риси постмодернізму у романі «Останній єдиноріг» П.Біггля.....	228
Лях Т. Онтологія творчості в поезіях у прозі українських письменників кінця ХІХ – початку ХХ століть.....	231
Макухіна С. Фразові дієслова в англійській мові.....	233
Поліщук О. Система оцінювання DIALANG як приклад застосування Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти.....	235
Поптик А. Релігійний культурний код у фразеологізмах української та німецької мов.....	239
Рак О. Структурні особливості німецьких економічних термінів.....	241
Розлуцька А. Кирило Селецький – священник, письменник, педагог.....	243
Сливка Н., Богдан Л. Principle of cognitive-cultural orientation while describing linguistic world-image peculiarities.....	246
Сливка Н. Етикетні експресиви як окремий тип експресивних мовленнєвих актів.....	249

СУСПІЛЬНІ НАУКИ

Бондаренко С., Корень А. Актуальність проблеми виховання моральних цінностей у майбутніх юристів як фактору запобігання проявів корупції в Україні.....	252
Гончаренко А., Дятленко Н. Детермінанти взаємодії дошкільників: стаття.....	254
Капран О. Роль цветового рішення в проектуванні костюма.....	256
Кузьменко Ю. Виплата одноразової грошової допомоги при звільненні зі служби в Національній поліції.....	258
Кузьменко Ю., Думанський Р. Загальна характеристика правового режиму земель промисловості, транспорту, зв'язку.....	261
Манн Р., Баранов Г. Внесок Дж. Кейнса в розробку економічної теорії.....	262

го...» [1, 24]. Безперечно, ім'я Калина – особливе, значення якого має два походження: перше – від назви рослини; друге – від гр. «краса», «перемога» [5, 146]. Ім'я Любомир означає «любов» і «мир» [5, 73]. Познайомившись із дівчиною, хлопець весь час думає про неї: «Бо весь час думається про чорнобильську переселенку Калину» [1, 24]. Любомир постійно знаходить привід завітати до Калини, пропонує їй побігати по селу, запрошує подивитися на лебедів, а потім вигадує, що над яром зацвів каштан, тільки б вона погодилася з ним піти. Але дівчина відмовляється: «Бо чомусь не хочеться» [1, 27], «Може, вони вже полетіли, я тільки марно подамся до річки» [1, 28]. Мати Любомира співчуває Калині, відправляє сина віднести то косинку, то мед, називає її «чорнобильською невісточкою». Восени баба Явдоха повезла онуку в лікарню до Києва, бо занедужала, кров у неї хвора. Через звітку Любомир дуже засмутився. Хлопець не підпустив матір до калинового куща облати червоні кетяги, тоді вона зрозуміла, наскільки закохався син.

Отже, проаналізувавши символіку імен у збірці оповідань «Діти Чорнобиля» Євгена Гуцала, ще раз підкреслимо, що ім'я є однією з основних характеристик персонажів, яка сприяє глибшому осмисленню дій та вчинків, думок та почуттів героїв: Грицько – готовий оберігати свою Пальму від усього світу, Миколка – кмітливий у непростих обставинах, Мар'яна – реалізує значення імені у планах на майбутнє, Любомир, який так любить природу рідного села, Калина – як символ України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гуцало Є. Діти Чорнобиля. Київ: Соняшник, 1995. 104 с.
2. Голубовська І. Трагедія маленьких українців у збірці Євгена Гуцала «Діти Чорнобиля» (до 80-річчя письменника). *Актуальні проблеми текстостворення у лінгводидактичній та мистецтвознавчій площинах: збірник наукових праць (за матеріалами міжрегіонального науково-методичного семінару)* / За ред. К.Я.Климової. 2017. С. 90–94.
3. Морозюк Н. Поняття добра і зла в Чорнобильських оповіданнях Євгена Гуцала. *Дивослово*. 2007. № 4. С. 32–33.
4. Vardanian M. Reading Chornobyl Catastrophe Within Ecofiction. *Children's Literature in Education*. On-line first, 2021. DOI: 10.1007/s10583-021-09437-w
5. Скрипник Л., Дзятківська Н. Власні імена людей: слов.-довід. / Ред. В.М.Русанівський; НАН України, Ін-т мовознав. ім. О.О.Потебні. 3-тє вид., випр. Київ: Наук. думка, 2005. 334 с.

Ганна КНЯЗЬ
(Харків, Україна)

«МІНОТАВРІАНА» ХХІ СТОЛІТТЯ: ОСУЧАСНЕ МІНУЛЕ ЧИ ТРАНСФОРМАЦІЯ ТЕПЕРІШНЬОГО (на матеріалі роману С. Шеррілла «Мінотавр вийшов покурити»)

А.Гурдуз вводить поняття «мінотавріана» як літературної лінії, що об'єднує твори з включенням міфу про Мінотавра та його образу. Незважаючи на присутню

актуалізацію сюжетів, що пов'язані з Мінотавром, та їх популярність серед письменників і читачів, «мінотавріана» залишається найменш дослідженою [2]. Тенденції переосмислення сучасною літературою та мистецтвом культурних усталених образів та пов'язаних з ними граничних категорій «добра» і «зла» та їхніх уособлень спричиняють інтерес до глибокого вивчення передумов і результатів мистецьких трансформацій традиційних сюжетів, мотивів, образів. Образ Мінотавра входить до окресленої парадигми. Попри те, що міф про Мінотавра займає одне з найважливіших місць в культурі сучасності, виходячи за рамки літератури і мистецтва, проникаючи в такі області, як психологія, соціологія, комп'ютерні технології, Інтернет, необхідно відзначити, що він, на відміну від інших античних міфів, мало вивчений та залишає широке поле для інтерпретацій.

Античність входить у сучасний культурний світ через призму оновленого прочитання, модифікацію та трансформацію традиційних міфологічних сюжетів і образів. Міфологія як присутня частина культурного античного спадку гармонійно прислугується сучасній художній літературі, адже саме міфологія є своєрідною, історично первинною формою світогляду, а міфотворчість – найважливіше явище культурної історії людства. Часова віддаленість античності від сьогодення визначила точки перетину культурного міфологічного спадку та сучасності й оприявнила суголосні теми, мотиви, образи.

Дослідниця О.Турган у вважає, що з часом антична міфологічна система перестала бути світоглядною, але при цьому набула нової функції – вона стала сховищем сталих образів для всіх видів художньої творчості [7]. Міфологічні сюжети, теми та образи відносяться, на думку А.Е.Нямцу, до продуктивного традиційного загальновідомого сюжетно-образному матеріалу, а його нова інтерпретація або трансформація направлена на створення складних символічних планів, які в подальшому вибудовують асоціативно-образні деталі з урахуванням авторського задуму [4].

У другій половині ХХ століття великий розвиток отримали дослідження художнього міфологізму в літературі. Існує кілька підходів до вивчення цього питання (вивчення міфологічних елементів у творі як одного зі способів створення художньої умовності; фольклорні або міфологічні елементи, використані автором, розглядаються і в своєму первісному значенні, і з точки зору їх зміни в літературному контексті), однак, найбільш загальним є підхід, при якому художній міфологізм розглядається як відносно самостійне явище. В рамках цього підходу дослідники визначають специфіку міфологічного і неоміфологічного типів опису [5], виділяють різні види літературної міфологізації [6], а також порушують питання імпліцитного міфологізму художньої свідомості [1].

Сучасна масова культура оприявнює фізіологічний та психологічний аспекти класичних персонажів. У прагненні найбільш реалістично зобразити життя Стародавньої Греції митці сучасної масової культури деконструють вихідні артефакти античної спадщини і реконструюють дискурс античної епохи, відображаючи в ньому найбільш характерні риси сучасної свідомості. Герої та міфологічні істоти

оброstaють комплексами, їхні слова і вчинки детермінуються соціальним оточенням або психологічною мотивацією [3].

Ймовірно, найяскравішим прикладом інтерпретації античної спадщини в рамках тенденції до «гуманізації» змісту через психологізм і фізіологізм є роман американського письменника С.Шеррілла «Мінотавр вийшов покурити». Це історія про міфічну істоту Мінотавра, який завдяки укладеній із Тезеєм угоді не був убитий, а вийшов зі свого лабіриту і влився в людське суспільство. Проживши в ньому тисячі років, працюючи в різних місцях, змінюючи країни і долі, Мінотавр змінився як фізично, так і психологічно. Із символу тваринної люті він перетворився на одного з жителів США та став працювати у ресторані

У романі Мінотавр змальований безсмертним сентиментальним людинобиком, спогади про минуле за часів його бутості в лабіринті та поїдання молодих дівчат та юнаків завдають йому болю, його нудить від виду крові. Лабіринт у античних міфах виступав одночасно домом та в'язницею для Мінотавра – самотність чудовиська, яка не є оприявленою у міфах критського циклу, репрезентована в романі через замкненість і невпевненість головного персонажа, що живе у в'язниці власного світу.

С.Шеррілл в образі Мінотавра втілює здебільшого тваринні якості (тіло людини, а носить голову бика з великими рогами, має хвіст, вправно справляється з ножом на кухні, має погане мовлення), однак головний герой усвідомлює свою самотність серед людей. У творі Мінотавр з негативного персонажа перетворюється на трагічний образ: незважаючи на своє походження, він не належить ні світу богів, ні світу людей, ні світу тварин.

Письменник акцентує побутові деталі, що змінює читацьку рефлексію: Мінотавр поступово втрачає свою унікальність і починає вписуватися в навколишню дійсність. Він, як і люди, готує собі їжу, їздить за покупками, зашиває одяг. Мінотавр у романі за своїми внутрішніми якостями кардинально протиставлений античному образу.

Своєрідна інтерпретація образу Мінотавра С.Шерріллом гостро презентує проблеми сучасного світу – байдужість, самотність, замкненість. Будучи оточеним людьми, напівлюдина-напівбик відчуває себе самотнім: неоднозначне ставлення суспільства, труднощі в спілкуванні, таке коротке людське життя у порівнянні з його безсмертям. Художнє втілення традиційного протистояння добра і зла, задеклароване у класичній сюжетній лінії не чітко презентується у тексті роману, однак актуалізує питання сенсу буття, шлях людського життя та вибір майбутнього. Все це підкреслює гуманістичну спрямованість твору. Осягнення образу Мінотавра з точки зору звичайного профанного людського життя визначає повноту прочитання роману, в якому Мінотавр глибоко нещасна істота.

Образ Мінотавра близький людині ХХІ століття: він – не просто чудовисько, а поєднує в собі божественний, людський і тваринний первні. В контексті культури та історії ХХ–ХХІ століть образ Мінотавра виявляє суголосні асоціації з сучасною людиною, з пошуками власного «я» і свого місця в світі, усвідомлення історичного досвіду і спробами виправдати насильство й жорстокість сучасного світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волков А. Наскрісні сюжети і образи в літературах Європи. Чернівці–Київ: Рута, 1997. 124 с.
2. Гурдуз А. Образ Мінотавра в літературі ХХ ст.: закономірності переосмислення. *Питання літературознавства*. Чернівці: Рута, 2008. Вип. 75. С. 121–127.
3. Міфологізм та неоміфологізм. URL: <https://zntu.at.ua/publ/2-1-0-9> [26.01.2021].
4. Нямцу А.Е. Легендарные образы в литературе. Черновцы: Рута, 2002. 175 с.
5. Поліщук Я. Поліфункціональність міфу в поезії модернізму. *Слово і час*. 2001. № 2. С. 35–45.
6. Томчук О.Ф. Міф у літературознавчому вимірі. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету*. Ізмаїл, 2009. Вип. 25. С. 160–164.
7. Турган О. Рецепція античності в українській літературі (діахронічний аспект). *Філологічні семінари*, 2013. Вип. 16. С. 72–81.

Ольга КОЗІЙ

(Кропивницький, Україна)

РИСИ ПОСТМОДЕРНІЗМУ У РОМАНІ П.БІГГЛЯ «ОСТАННІЙ ЄДИНОРІГ»

Поняття квесту нерозривно пов'язане із літературою жанру фентезі. Ще К.Оден – друг творця класичного фентезі Дж.Толкієна – у статті «У пошуках героя» назвав пошук *«найдавнішим, найскладнішим та найпопулярнішим серед літературних жанрів»* [1, 271]. Кожен пошук, на думку науковця, повинен мати шість основних компонентів: чарівний предмет або прекрасна жінка; довга дорога, оскільки місцезнаходження цього бажаного невідоме; герой – виняткова випробування на шляху до предмета чи нареченої; охоронці дивовижі, що стають на заваді виконання завдання; і нарешті, чарівні помічники [1, 274].

Крім творів Дж.Толкієна, небагато романів у жанрі фентезі заслужили звання класичних. Серед таких роман П.Біггля «Останній єдиноріг», у якому йдеться про останнього єдинорога (правда, не останнього, а останньої), що вирушає на пошуки власного племені.

Роман П.Біггля – не єдиний твір жанру фентезі, який можна назвати постмодерним. Зокрема відома книжна серія про відьмака Геральта польського письменника А.Сапковського вважається яскравим прикладом постмодерного твору. Ця постмодерність виявляється насамперед у багатому інтертекстуальному наповненні – численним алюзіям до класичних творів, літературних і народних казок, а також у «порушенні» звичної для фентезі атмосфери псевдо-середньовіччя, оскільки у романах серії піднімаються теми генетики, генетичного програмування тощо. В той же час творам А.Сапковського притаманна уся потрібна для роману фентезі атрибутика – мечі і магія, потвори і чаклуни, а також звичні локуси: темні ліси, де мешкають дріади, берег моря, палаци і, звісно, таверни. У романі П.Біггля